





معاونت پژوهش و فن آوری

نشر اخلاق پژوهش

بیاباری از خداوند سبحان و اعتقاد بر این که عالم محض خداست و بهواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظریه اهمیت جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، مادیان شبویان و اعضاء هیئت علمی واحد های دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده

و از آن تخطی نکنیم:

- ۱- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هرگونه پنهان سازی حقیقت.
- ۲- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۳- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه بهکاران پژوهش.
- ۴- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.
- ۵- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هرگونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۶- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب تقد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.
- ۸- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به بهکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۹- اصل برانست: التزام به برانست جویی از هرگونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیر علمی می آلائند.



معاونت پژوهش و فن آوری
به نام خدا
تعهد اصالت رساله یا پایان نامه تحصیلی

اینجانب مهدی پورورهرام به شماره دانشجویی ۹۴۰۴۸۷۷۲۲ دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد در رشته حقوق گرایش حقوق خصوصی که در تاریخ ۹۶/۰۶/۲۰ از پایان نامه خود تحت عنوان: آثار حقوقی تغییر جنسیت تراجنسی‌ها در نظام حقوقی ایران مطالعه‌ی موردی نکاح، ارث، نفقه و مهریه با کسب نمره کل (مجموع نمره دفاع و مقاله) به حروف هفده و نیم و به عدد ۱۷/۵ دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می‌شوم:

- ۱) این پایان‌نامه حاصل تحقیق و پژوهش اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان‌نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آنرا در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.
- ۲) این پایان‌نامه قبلاً برای هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین‌تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- ۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره‌برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و از پایان‌نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- ۴) چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می‌پذیرم و دانشگاه آزاد اسلامی واحد صفاشهر مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

تاریخ و امضاء



دانشگاه آزاد اسلامی

واحد صفاشهر

گروه علوم انسانی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A) در رشته حقوق

گرایش حقوق خصوصی

عنوان:

آثار حقوقی تغییر جنسیت ترا جنسی‌ها در نظام حقوقی ایران مطالعه موردی،

نکاح، ارث، نفقه، مهریه

استاد راهنما:

دکتر جواد مجیدی

نگارش:

مهدی پورورهرام

شهریور ۱۳۹۶



باسمه تعالی
صور تجلسه دفاع

با تاییدات خداوند متعال جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد آقای مهدی پورورهرام به شماره دانشجویی ۹۴۰۴۸۷۷۲۲ در رشته: حقوق گرایش: حقوق خصوصی تحت عنوان: «آثار حقوقی تغییر جنسیت ترا جنسی‌ها در نظام حقوقی ایران مطالعه موردی، نکاح، ارث، نفقه، مهریه» با حضور استاد راهنما و هیات داوران در دانشگاه آزاد اسلامی واحد صفاشهر در تاریخ ۹۶/۰۶/۲۵ تشکیل گردید و در این جلسه، پایان نامه با موفقیت مورد دفاع قرار گرفت. نامبرده نمره با امتیاز دریافت نمود. همچنین نامبرده در تاریخ با ارائه مدارک مستند نمره بابت ارائه مقاله دریافت نموده و نمره نهایی پایان نامه ایشان به با امتیاز تغییر یافت.

استاد راهنما:	دکتر جواد مجیدی
استاد مشاور/ استاد داور داخلی:	دکتر علی مزارعی
استاد داور/ استاد داور خارجی:	دکتر محمدعلی فریدونی خانیمینی
نماینده تحصیلات تکمیلی:	فاطمه کریمی

معاون پژوهش و فن آوری دانشگاه آزاد اسلامی

با تشکر و سپاس

از دکتر جواد مجیدی استاد بزرگوارم که با سخاوت تمام در همه مراحل این پروژه راهنمای من بود

و

اساتید بزرگواری که در این مقطع درسی در خدمت آنان بودم درس علم و اخلاق به من آموختند.

و

هم چنین پدر و مادر و همسر بزرگوارم که در این راه همراه و قوت قلب من بودند.

و

منت خدایی را عزوجل که توفیق طاعتش موجب قرب است و به شکر اندرش مزید نعمت به پاس
زحماتی که پدر و مادر عزیزم به صبر و بردباریشان و چشمان پرز امیدشان که همواره در همه
شرایط یار و یاور من بوده‌اند، به امید آن که گوشه‌ای از انتظارات آنان را برآورده کرده باشم، این اثر
را تقدیم آنان می‌دارم.

چکیده ۱

فصل اول: کلیات تحقیق

مقدمه ۳

مبحث اول: بیان مسئله ۴

مبحث دوم: اهمیت و ضرورت تحقیق ۵

مبحث سوم: سوالات تحقیق ۶

مبحث چهارم: فرضیات ۶

مبحث پنجم: اهداف تحقیق ۷

مبحث ششم: پیشینه ی تحقیق ۷

مبحث هفتم: نوع و روش تحقیق ۸

مبحث هشتم: سازماندهی تحقیق ۸

فصل دوم: واژه شناسی و اقسام تغییر جنسیت و مفهوم تراجنسی ها

مبحث اول: معنای معنوی و اصطلاحی تغییر جنسیت ۱۱

گفتار اول: جنسیت (اصطلاح جدید) رجولیت یا انوثیت افراد ۱۱

گفتار دوم: معنای لغوی و اصطلاحی هویت جنسی ۱۱

گفتار سوم: معنای لغوی نقش جنسی ۱۲

گفتار چهارم: تغییر (تغییر جنسیت یا اصلاح جنسیت) ۱۲

گفتار پنجم: گرایش جنسی ۱۲

مبحث دوم: اقسام تغییر جنسیت ۱۳

گفتار اول: معنای لغوی خنثی و مفهوم آن ۱۳

گفتار دوم: معنای لغوی ممسوح و مفهوم آن ۱۳

گفتار سوم: مفهوم لغوی تراجنسی ۱۴

فصل سوم: تاریخچه تراجنسی‌ها در ایران و مفهوم تغییر جنسیت تراجنسی‌ها در پزشکی، حقوق و فقه

- مبحث اول: تاریخچه تغییر جنسیت ترانس‌ها در ایران ۱۷
- مبحث دوم: مفهوم پزشکی ۱۹
- گفتار اول: عوامل زیستی - یافته‌های ژنتیک ۱۹
- گفتار دوم: اثرات هورمونی ۲۰
- گفتار سوم: درگیری مغز و سیستم عصبی مرکزی ۲۰
- گفتار سوم: مفهوم فقهی تغییر جنسیت تراجنسی‌ها ۲۱
- گفتار چهارم: بررسی نظریه‌های تغییر جنسیت تراجنسی‌ها در حقوق ایران ۲۱
- گفتار اول: نظریه ممنوعیت مطلق تغییر جنسیت ۲۲
- گفتار دوم: نظریه‌های جواز مطلق تغییر جنسیت ۲۶
- گفتار سوم: نظریه‌های جواز مشروط ۲۸

فصل چهارم: آثار حقوقی ترانس‌ها بعد از تغییر جنسیت

- مبحث اول: اثر تغییر جنسیت بر نکاح و حقوق ناشی از آن ۳۳
- گفتار اول: تغییر جنسیت و مساله بقای ازدواج: ۳۳
- گفتار دوم: تغییر جنسیت یکی از زوجین (نظریه انفساخ نکاح) ۳۴
- گفتار سوم: نظریه کشف بطلان نکاح ۳۶
- گفتار چهارم: علت قوت نظریه انفساخ نکاح در برابر نظریه کشف بطلان آن ۳۷
- گفتار پنجم: تغییر جنسیت زوجین ۳۹
- گفتار ششم: تغییر جنسیت غیر همزمان زوجین ۳۹
- گفتار هفتم: تغییر جنسیت همزمان زوجین ۳۹
- مبحث دوم: اثر تغییر جنسیت بر نفقه ۴۱
- گفتار اول: نفقه ی زوجه از منظر فقها با توجه به نظریه بطلان نکاح و انفساخ نکاح ۴۱
- گفتار دوم: نفقه زوجه در عقد دائم ۴۱
- گفتار سوم: نفقه ی زوجه در عقد موقت ۴۲
- گفتار چهارم: نفقه از منظر نظریه انفساخ نکاح ۴۲
- گفتار پنجم: نفقه ی والدین ۴۴
- گفتار ششم: نفقه ی فرزندان ۴۴

مبحث سوم: اثر تغییر جنسیت بر مهریه	۴۶
گفتار اول: تغییر جنسیت و مهریه در عقد دائم	۴۷
بند اول: تغییر جنسیت قبل از واقعه (نزدیکی)	۴۷
بند دوم: تغییر جنسیت بعد از واقعه (نزدیکی)	۴۷
مبحث چهارم: ارث	۴۹
گفتار اول: تغییر جنسیت زوجین	۴۹
گفتار دوم: تغییر جنسیت والد	۴۹
گفتار سوم: تغییر جنسیت فرزند	۵۱

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهاد

نتیجه گیری:	۵۵
پیشنهادات:	۵۹

منابع و مأخذ

منابع غیر فارسی:	۶۴
------------------------	----

چکیده

یکی از مهمترین مباحث نو ظهوری که به عنوان یک پدیده اجتماعی در جهان امروز وجود دارد تغییر جنسیت است که در علم پزشکی و حقوق اهمیت زیادی دارد، ترانس‌ها افرادی هستند که از نظر جنسی سالم ولی از نظر روان خود را متعلق به جنس مخالف می‌دانند (دگرجنسی‌ها) که می‌توانند مورد جراحی تغییر جنسیت قرار گیرند. و پس از تغییر جنسیت می‌توانند نوع جنسیت و نام خویش را در شناسنامه اصلاح نمایند. به عنوان یک قاعده کی میتوان گفت در عقود که جنسیت طرفین نقش اساسی دارد نظیر عقد نکاح با تغییر جنسیت عقد منفسخ می‌شود.

در عقد نکاح چنانچه تغییر جنسیت قبل از نزدیکی رخ دهد، نصف مهر و چنانچه پس از نزدیکی رخ دهد پرداخت کل مهر، بر ذمه زوج است. در نکاح دائم چنانچه مرد تغییر جنسیت دهد ملزوم به پرداخت نفقه زمان نکاح و نفقه زمان عده است اما چنانچه زن تغییر جنسیت دهد، مرد ملزم به پرداخت نفقه زمان نکاح است و لزوم به پرداخت زمان عده نیست. تغییر جنسیت پدر و مادر بر نفقه فرزندان تاثیری ندارد. با تغییر جنسیت، زن و شوهر از هم ارث نمی‌برند، فرزند تغییر جنسیت یافته با توجه به نوع جنسیتش در زمان فوت مورث از وی ارث می‌برد اما تغییر جنسیت پدر و مادر تاثیری بر میزان سهم ارث آنان از فرزندانشان ندارد. در ادامه مطالب ذکر این مسئله قابل تأمل است که از آنجایی که حقوق در پی تنظیم روابط اجتماعی است باید نظر واقع بینانه در خصوص تغییر جنسیت ارائه نماید لذا با عنایت به شیوع این موضوع در کشور ایران و به تبع آن آثار مستقیم و غیر مستقیمی بر روی مسائل حقوقی اثر می‌گذارد.

کلید واژه: تراجنسی‌ها _ مهریه _ نکاح _ ارث _ نفقه _ تغییر جنسیت

فصل اول

کلیات تحقیق

این مسئله قابل توجه است که اهمیت و نقشی که جنسیت و حقوق مترتب بر آن در زندگی انسان امروزی دارد و همچنین از لحاظ اجتماعی که جنسیت موجب زاد و ولد و بقاء نوع بشر در زمین است باید از آن مواظبت و در حفظ آن دقت کرد.

شناسایی و درمان اختلالات روانی بویژه آن جا که با جنسیت درمی آمیزد بواسطه نقش این اختلالات در بیماری‌های جسمی، مشکلات خانوادگی و اجتماعی روز به روز مورد تأکید بیشتری قرار می‌گیرد. تغییر جنسیت یکی از موضوعات مهم است که موجب پیدایش مسائل جدید شده که تا چندی پیش سابقه نداشته، که در حوزه‌های شرعی و فقهی، علوم پزشکی و اخلاق، روانشناسی و حقوق جای بحث و تجزیه و تحلیل دارد.

پدیده تغییر جنسیت ترانس‌ها علیرغم سابقه طولانی خود در جهان و حتی در ایران، مورد توجه قانون گذاران کشورها قرار نگرفته است. هرچند توجه قانون گذاران اغلب کشورهای دنیا به این مسأله نیز سابقه طولانی ندارد پیشرفت‌های سریع علوم پزشکی در چند دهه اخیر موجب بروز موضوعات و مسائل حقوقی ای شده است که در گذشته سابقه نداشته است و روند تحولات چنان سریع است که حقوق دانان و صاحب نظران برای تحلیل حقوقی آنها دچار مشکل می‌شوند و بسیاری از جنبه‌های آن هنوز به طور کامل روشن نشده است.

از آنجا که برای اولین بار این موضوع از طرف امام خمینی (ره) به عنوان اولین فقیه بزرگی که در این باره اظهار نظر کرده اند، لذا این موضوع به طور دقیق باید مورد بررسی واقع شود. تغییر جنسیت زمینه ساز مسائل و پرسش‌های فراوان فقهی و حقوقی است، از جمله این مسائل، سرنوشت نکاح فرد پس از تغییر جنسیت می‌باشد، اگر شوهر به تنهایی تغییر جنسیت دهد یا زن به تنهایی به این امر اقدام کند و یا هر دو همزمان موضوع نکاح در هاله ای از ابهام و تبع آن مواردی همچون مهریه، نفقه و ارث تحت الشعاع تغییر جنسیت قرار می‌گیرند و هدف اصلی این پژوهش روشن تر شدن ابعاد حقوقی تغییر جنسیت ترانس‌ها می‌باشد.

مبحث اول: بیان مسئله

در عصر حاضر، جامعه با موضوعات مختلف شکلی روبرو است که به طور مستقیم و غیر مستقیم انسان را تحت الشعاع قرار میدهد و به تبع آن این نیاز حس می‌شود که قوانین حقوقی جدید التصویبی و تعریف دقیقتری در احکام ثانویه ما و نظریه دکترین در علم حقوق وفقه به وجود بیاید.

از جمله یکی از موضوعاتی که جامعه ی امروز ایران با آن روبروست مساله ی تغییر جنسیت ترا جنسی‌ها و به تبع آن آثار حقوقی که بعد از تغییر جنسیت روی فرد جدید الهویت به وجود می‌آید می‌باشد.

تغییر جنسیت عبارت است از تبدیل ماهوی زن و مرد به دیگری و نوعی عمل جراحی است که در آن آلت تناسلی موجود در فرد مبتلا به اختلال هویت برداشته و به جای آن آلت تناسلی جنس مخالف بازسازی می‌شود. تراجنسی‌ها یک گروه خیلی کوچک از زنجیره ی اختلال‌های هویت جنسی هستند. تراجنسی‌ها بخش کوچکی را از کل گرفتاری‌های جنسیتی تشکیل می‌دهند و اختلالی است که در همه جای دنیا وجود دارد به طوری که در هر صد هزار تولد در جهان ۳ یا ۴ کودک با اختلال واژگونی هویت جنسی متولد می‌شوند. این تعداد در مقایسه با گروه‌های دیگر دارای اختلال جنسیتی بسیار کم است. به عنوان مثال اختلال همجنس گرایی در مقایسه با تراجنسیتی اختلال بسیار شایع تری است به طوری که از هر ۱۰۰ کودکی که متولد می‌شود، ۸ یا ۹ نفر با پتانسیل همجنس گرایی متولد می‌شوند.

در خصوص اینکه تراجنسی‌ها بیشتر از نوع مذکر هستند یا مونث می‌توان گفت: در این مورد آمارهای بسیار متفاوتی ارائه شده است. برخی آمارها از نسبت ۱ به ۸ زنانه که تمایل به مرد شدن دارند در مقایسه با گروه مقابل یعنی مردانی که گرایش‌های زنانه دارند حکایت می‌کنند. اما به طور منطقی همانقدر که ما پسر تراجنس داریم همانقدر هم دختر تراجنس داریم^۱.

از این بابت توجه کردن به این نکته مهم است که دخترهایی که مغزشان پسرانه است و می‌خواهند مرد باشند، در نهایت شاید توسط دیگران اینگونه قضاوت شوند که کمی اراده و منش‌های مردانه دارند. به همین دلیل رفتار و منش متفاوت آنها در جامعه کمتر به چشم می‌آید و ما فکر می‌کنیم اینها وجود ندارند. ولی برای گروه مقابل وضعیت کاملاً متفاوت است.

کسانی که در ظاهر مردند ولی مغز، روح و روان شان دخترانه است، در رفتارشان و حضورشان در جامعه بیشتر به چشم می‌آیند. از نظر زیست‌شناسی این عمل جراحی زن و مرد را تبدیل به جنس مخالف نمی‌کند

^۱ دژکام، محمد رضا، (۱۳۸۴)، روانشناسی اختلال‌های جنسی، تهران، منشاء دانش .

بلکه ظاهرشان تغییر می‌کند. اما امروزه با برخی بیماریهای روحی روانی روبرو هستیم که از نظر جسمی هیچ گونه اختلال جنسیتی ندارند ولی حاضر به قبول به جنسیت فعلی خود نیستند یعنی این گروه بیماریهای روانی مردانی هستند که خود را زن می‌دانند و بالعکس شخصیت ترا جنسی کسی است که جنس روانی وی با سایر ملاکها یعنی جنس هورمونال و آناتومیک او در تعارض است در حقوق ایران این افراد را غالباً خنثی روانی می‌نامند که از نظر جسمی و بدن دارای علائمی یکی از مرد و زن را دارا می‌باشد ولی از نظر روانی تمایلات جنسی جنسیت مزبور را ندارد بلکه تمایلات جنسی، جنس مخالف را دارا می‌باشند.^۱ در کشور ایران مسئله تغییر جنسیت هنوز بین مردم و هم چنین قانون گذار حل نشده است و به شکل مطلوب آن نرسیده و فقط به جفتوای امام خمینی که تغییر جنسیت زیر نظر پزشک متخصص اشکال شرعی ندارد و مجاز است هنوز قانونگذار قانون صریح و روشنی را در مورد این افراد تصویب نکرده و وجود رویه قضایی در آن نیز محتمل است. یکی از شکاف‌های قانونی بعد از تغییر جنسیت که در ایران وجود دارد این است که بعد از عمل و زمانی که کار به جزئیات می‌رسد قوانین ما دچار ضعف می‌شوند و متأسفانه بعد از عمل قوانین مدونی در مورد جزئیات وجود ندارد. در نتیجه مباحث جدیدی به وجود می‌آید که نیاز است در رشته حقوق پاسخ‌های داده شود چون تغییر جنسیت نه تنها از دیدگاه پزشکی، بلکه به لحاظ مباحث حقوقی حائز اهمیت است. اگرچه در گذشته این مباحث به طور لفظی وجود داشته، ولی اکنون با پیشرفت تکنولوژی ابعاد جدیدی در فرا روی ما گشوده است که باید به طور مکتوب از طرف قانون گذار نوشته شود. از این رو این تغییر جنسیت این افراد باعث پیدایش مباحث جدید حقوقی و بالطبع آثار حقوقی جدیدی به طور مستقیم و غیر مستقیم بر روی مواردی همچون نکاح، ارث، نفقه، مهریه بعد از عمل جراحی برای فرد جدید الهویت به وجود می‌آورد.

مبحث دوم: اهمیت و ضرورت تحقیق

هدف اصلی از تحریر این پژوهش مطالعه آثار تغییر جنسیت ترانس‌ها در مواردی همچون نکاح، نفقه، مهریه و ارث می‌باشد که تعیین فراوان موارد درخواست موصوف در کشور ایران طی سال‌های اخیر که به دادگاه‌ها و پزشک قانونی مراجعه کرده اند و تبع آن آثار حقوقی جدیدی برای فرد جدید الهویت به وجود می‌آورد.

^۱ پور افکاری، نصرت الله، ۱۳۸۵، فرهنگ روان شناسی و روان پزشکی، نو بهار، چاپ پنجم ج ۲، تهران .

لذا با توجه به پیشرفت علم پزشکی و امکان انجام برخی از گونه‌های تغییر جنسیت در افرادی که از نظر جسمی سالم اما از نظر روان خود را متعلق به جنس مخالف می‌دانند از این رو هدف این پژوهش به آن است که بتواند آثار حقوقی فرد تغییر جنسیت یافته را در زمینه‌های نکاح و نفقه و مهریه و ارث که از مهم ترین ابعاد اصول شخصی هر فرد می‌باشد را بررسی و تحلیل مطلب کند و در صدد است که جامعه حقوقی را در ایجاد قانون مدنی برای ترانس‌ها که تغییر جنسیت داده اند سوق بدهد.

مبحث سوم: سوالات تحقیق

پرسش اصلی تحقیق (مساله تحقیق):

آیا با تغییر جنسیت در ترا جنسی‌ها آثار حقوقی جدیدی را برای آنها به وجود می‌آورد؟

پرسش فرعی:

۱- آیا تغییر جنسیت نکاح را باطل می‌کند یا خیر؟

۲- با تغییر جنسیت تقسیم ارث در وضعیت جدید چگونه است؟

۳- آیا مهریه و نفقه بعد از تغییر جنسیت به فرد تعلق می‌گیرد

مبحث چهارم : فرضیات

فرضیه اصلی:

به نظر می‌رسد بعد از تغییر جنسیت امکان این وجود دارد که اثرات حقوقی قابل توجهی به طور مستقیم

و غیر مستقیم به روی فرد جدید الهویه بگذارد.

فرضیه فرعی:

۱- آثار حقوقی نکاح در تغییر جنسیت، باعث فسخ آن می‌شود

۲- ارث تابع هویت جدید است

۳- نفقه و مهریه بعد از تغییر جنسیت به فرد تعلق می‌گیرد

مبحث پنجم: اهداف تحقیق

هدف اصلی از تحریر این پژوهش مطالعه آثار مترتب بر تغییر جنسیت در قلمرو ایران در موارد موردی نکاح، ارث، نفقه و مهریه و نیز تعیین فراوانی که حقوق و مصالح اجتماعی موارد در خواست موصوف در مراجعه به دادگاه‌ها در کشور ایران و نبود اطلاعات کافی و مدون درباره این موصوف این پژوهش را به این موضوع سوق داده است.

۲- بررسی آثار حقوقی در گذشته نشان می‌دهد که مسئله تغییر جنسیت چون به طور جدی صورت نگرفته به تبع این مسئله آثار حقوقی دقیق و مدونی وجود ندارد و بیشتر نظر دکتربین حقوق و فقها که در این مسئله موضوع و پیدایش جدیدی را کشف کرده اند بررسی شده است که به تبع این مسئله قانون گذار باید بررسی بیشتری درباره این مسئله جدید الورود به قانون ایران است را مورد بررسی قرار دهد.

۳- به غیر از مباحث پزشکی و روان پزشکی در تغییر جنسیت، آثار تغییر جنسیت در مواردی همچون نکاح، ارث، نفقه و مهریه در فضای حقوقی کاملاً حس می‌شود و نبود اطلاعات کافی مدون حقوقی به پرنگ شدن پژوهش‌های فوق، که ابعاد حقوقی این مسائل را بررسی و تحلیل می‌کند می‌انجامد.

مبحث ششم: پیشینه ی تحقیق

با عنایت به نبود تحقیقی مشخص با عنوان و محتوای انتخاب شده در قالب پژوهش‌های دانشگاهی و پایان نامه‌های ارشد و دکتری ضرورت انجام چنین تحقیقی خود را نشان داده است. جستجو در حوزه‌های مرتبط و نزدیک به موضوع بررسی حقوقی تغییر جنسیت ترا جنسی‌ها در نظام حقوقی ایران مطالعه موردی نکاح، ارث، نفقه، مهریه منجر به یافتن موارد ذیل گردیده است:

***پایانامه (مطالعه تطبیقی آثار تغییر جنسیت در قلمرو حقوق ایران-آمریکا واز دیدگاه پزشکی قانونی) نوشته حسین قنبری قومی، ۱۳۸۴، هدف اصلی از تحریر این پژوهش مطالعه تطبیقی و اینکه چقدر افراد به تبدیل خواهی جنسی تمایل دارند و آیا تغییر جنسیت از انحرافات جنسی بوده و این باعث می‌شود که جسم ناقص شود و بحث و تحلیل تطبیقی در مورد جرم انگاری این موضوع از دیدگاه شارع مقدس و نبود خطمش موافق و تحلیل تاریخی آن و دیگر از منظر حقوق بشر-علم پزشکی و آگاهی و تحلیل عوامل اجتماعی و هورمونی در دو کشور فوق می‌باشد و تفاوت این تحقیق با تحقیق فعلی در**

بازتاب اتفاقات حقوق و آثار بعد از تغییر جنسیت را در مواردی همچون نکاح-ارث-نفقه - مهریه بحث و گفتگو می‌کند که در نتیجه جامعه حقوقی و پزشکی جواب گوی آثار بعد از تغییر می‌باشند.

***پایان نامه (تغییر جنسیت در فقه و حقوق ایران) نوشته حمیدرضا نجفی،** تغییر جنسیت در بیشتر موارد بر حقوق و تکالیف افراد تاثیرگذار است در مورد بحث تغییر جنسیت و آثار حقوقی و فقهی آن، گرچه از فتوای علما و فقهای عظام، و نیز برخی از حقوقدانان برآورد می‌شود. بررسی‌های لازم راجع به آثار حقوقی ناشی از عمل تغییر جنسیت بر احوال شخصیه اثرات مستقیم می‌گذارد. در مورد احوال شخصیه مواردی همچون حق حضانت و ولایت بر فرزندان و سابق بر عمل تغییر جنسیت است ولی در سایر موارد من جمله نکاح و ارث جنسیت جدید لحاظ می‌شود و ما در این تحقیق جدید به اثرات مستقیم آثار تغییر جنسیت بر ارث-مهریه-نفقه و نکاح می‌پردازیم.

***بررسی (فقهی و حقوقی تغییر جنسیت و آثار مترتب آن) نوشته محمد ناصر فرجی،** در این مورد گرچه قانون مدنی بحث ازدواج، مهریه، نفقه و ولایت را به طور کلی مطرح کرده ولی ما به قوانین خاصی احتیاج داریم که تمام تغییر جنسیت یافته‌ها را پاسخگو باشد. فقدان قانون یکی از مشکلات است ولی ما از نظر فقهی هیچ کمبودی نداریم و عمده ما مشکلات قانونی بعد از تغییر جنسیت است و این باعث می‌شود که ما نیاز این تحقیق را بیشتر از قبل احساس کنیم و با این وجود تمام آثار تغییر جنسیت، تغییر هویت و تمامی صدور مجوزها ضابطه مند می‌شود و تحقیق فعلی برای روشن تر شدن آثار حقوقی در مواردی همچون ارث، نکاح، مهریه و نفقه می‌باشد که فضای خالی بیشتری در این موارد حس می‌شود و افراد بیشتری با آن روبرو هستند.

مبحث هفتم: نوع و روش تحقیق

در این پژوهش از روش کتابخانه‌ای صورت گرفته است.

مبحث هشتم: سازماندهی تحقیق

این پژوهش با عنوان آثار حقوقی تغییر جنسیت ترا جنسی‌ها در نظام حقوقی ایران مطالعه موردی، نکاح، ارث، نفقه، مهریه از شش فصل تشکیل شده است. که در فصل اول به کلیات تحقیق، فصل دوم به واژه شناسی و اقسام تغییر جنسیت و مفهوم تراجنسی و فصل سوم به بررسی تاریخچه تراجنسی‌ها در

ایران و مفهوم پزشکی، حقوقی و فقهی ترانس‌ها و فصل چهارم به آثار حقوقی ترانس‌ها و فصل پنجم به نتیجه‌گیری و پیشنهاد موضوع فوق آن پرداخته شده است.

فصل دوم

واژه شناسی و اقسام تغییر جنسیت و مفهوم

تراجنسی ها